

GAZETA TRANSILVANIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România şi streindtate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAŢIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacţia şi administraţia: Strada Prundului Nr. 15. Inseratele se primesc la administraţie. Preţul după tariful şi înveială Manuscrisele nu se înapoiază. TELEFON Nr. 226.

Caracterul neamurilor.

(—) Într-o sală asfiziată de năduf, parfumată de dantele, luminată de becurile electrice, a urcat pe tribună un savant german. Şi mi s-a dat ocazia, pentru întâia oară în cursul războiului, să ascult cuvintele unui german fanatic din Berlin. Publicul asistent: tot ce are mai entuziast şi preţios o Capitală. În loji primăvara: artiştii dramatice de la teatre, cu năduf femeesc care-ţi aduce aminte tablourile lui Gainsborough... În loja diplomaţilor secl şi secl pe ataşaţi militari, cu colf şi cu fez pe ceaţă, îmbrăcaţi în sur galonat la mâneci. Şi profesorul german, unul dintre savanţii celebri ai ştiinţelor: lung-Deutschland, vorbesc despre caracterul neamurilor. Şi apuc carnetul şi creionul, căci rolul meu a devenit astăzi al unui simplu cronicar; nu pot şterge şi nu pot adăuga nici un cuvânt, trebuie să le prind în şirag, ca să am înaintea mea o doctrină:

— Caracterul neamurilor — Incepe ilustrul savant — să distingă de al omului, prin unitatea sentimentelor. Omul este dispus să judece faptele şi fenomenele după o anumită dispoziţie intelectuală, care adesea îl face pătimas, şi cu cât este individul mai pătimas, cu atât conduita lui etică suferă de inegalităţi supărătoare. Neamurile au şi dănele un singur caracter, căci individualităţii au spus totdeauna că naţiunea este personalitate, dar ca să spunem că un Lykurg, un Solon, un Aristotel, ori un Catoan au format o naţiune, ar fi o aberaţiune.

Netăgăduit, personalităţi mari, cugetători epocali, au fost în stare să influenţeze asupra marilor mase în aşa grad, încât aceste şi-au format caracterul naţional după psihicul celui, ce le-a condus. Unui Napoleon i-a reuşit să formeze caracterul francez al secolului său şi caracterul neamului german îl putem vedea reprezentat în viaţa şi opera unui Wilhelm marele, Bismarck, Goethe ori Kant. Un Petru cel mare a sintetizat însuşi panslavismul şi dacă nu s-ar fi găsit un Garibaldi, întrebare că consolidarea Italiei ar fi dus la capăt bun? Da, sântem dispuşi să constatăm că atunci, când vorbim de caracterul unui neam, nu ne putem scuti de caracterizarea lui prin marii lui reprezentanţi.

Permiteţi-mi însă domnilor să trec la analiza războiului... (Hoch... Hoch... Publicul aplaudă O artistă mă lămbie cu fondantă) şi să constat, că atunci, când am vrea să caracterizăm neamurile şi caracterul lor actual, va trebui să ni-

micim cu totul critica raţiunii pure şi să ne abatem cu totul de analiza personalităţilor conducătoare ale acestui războiu.

Căci decepţiunea noastră ar fi foarte mare dacă am vrea să scrutinăm viaţa conducătorilor politici ai ţărilor, în raport cu cultura ce-o reprezintă oamenii mari din trecut. Cu cine aş putea asemui pe-un Edward Grey, Churchill, Delcassé ori Sassonow actual? Aş putea spune că într-un Edward Grey s-a întruchipează geniul unui Shakespeare, Milton ori Smiles, aş putea să spun că geniul unui Molière, al unui Racine, ori al unui Voltaire îl reprezintă intoleranţa lui Millerand, Poincaré? Nu. Caracterul neamurilor nu mai este reprezentat de fruntaşii politicii mondiale, căci politica a devenit unealtă în mâna capitaliştilor şi capitalul foloseşte numai ca emblemă idealul naţional, ca să acopere manoperile pur utilitariste.

— Un războiu ideal să distingă chiar prin elementul etic de o luptă de clasă. Războaiele ideale au fost cruciadele, ori luptele independenţei franceze, războiul a fost al lui Leonida, ori al unui Hannibal. Pentru o floare albă a reginei Maria Stuart a putut izbucni un războiu fioros, care s-a sfârşit cu distrugerea autocraţiei engleze. Dar ce depărtare dela un Pitt până la un Edward Grey! Unul înălţa stindardul progresului, iar al doilea spune trufas: până ce vom avea ultimul miliard, lupta o să dureze fără încetare...

— Pe noi, Germanii, duşmanii ne acuză că susţinem un militarism îngâmfat şi foarte şovinist. Dar tot atunci uită duşmanii noştri, că Germania actuală, chiar şi în formaţia ei militară nu este decât opera culturii.

Putească duşmanii noştri, viziteze-ne instituţiile militare ce le avem. Vor vedea că în spitalele noastre soldaţii răniţi sunt trataţi ca adevăraţi b-luavi, nu ca eroi. Îndată ce soldatul este rănit nu mai este erou, ci bolnav, de a căruia viaţă s-a îngrijeste medicul. — Pe câmpul de luptă, soldatul nostru nu s-a poate plânge că îngheaţă, ori că fiamăneste — războiul din 1871 l-au făcut institutorii germani, dar flagelul de acum este purtat de savanţii germani. Şi savanţii germani s-au achitat de datorie. Armata noastră (toată sala izbucneşte în aplaus infinit) — este a secolului XX-lea, ea nu propagă

barbaria, ci vrea să răspândească progresul.

Vedeţi doamnelor şi domnilor, îndată ce intră un pluton de soldaţi germani într-o comună cucerită, nu s-a gândeste la jaf, ci instalează telefonul, clădeşte şcoli, împărţeşte pâine, pacifică... Şi nu ştiu dacă pacificarea nu este egal cu învingerea culturii... Sunt şi pot fi barbari Germanii, care vor să împartă avutul lor sufleteş cu alţii şi care siliţi de forţa împrejurărilor, trebuie să şi apere pe Goethe-ul lor cu baioneta?... Am fost de convingerea că războiul actual este luptă de clasă şi de interes, şi constat, că este lupta neamului german. Un popor mare a fost ameninţat în existenţă, durere tocmai atunci, când solidaritatea neamurilor a trecut marginile utopiei şi ne dăruie sufletul că noi Germanii, am trebuit să ne luptăm cu neamul nobil francez. Franţa n-a meritat soarta ca să fie târâtă în războiu şi cultura ei nu este vinovată pentru apucăturile nenorocite ale capitaliştilor francezi. Franţa ar fi trebuit să stea alături, cum a stat o sută de ani împotriva tiraniei însulare, şi dacă piratul a reuşit să bage în nenorocire pe Francezi, vina iară nu e a lor. Nutrim cu toţii speranţa că niciodată germanul nu s-a va mai bate cu francezul, căci Heine a scris la Paris operele lui cele mai frumoase şi la Berlin nu s-a mai găsit mai bun prieten Marianne decât Michelul blond.

Conferenţa s-a terminat. Marele sociolog face un compliment publicului, compliment care spune totul. Şi deodată mi s-a lămuresc mi şi mi de probleme, pe care le-am înţeles totdeauna, dar nu le simt decât astăzi. Germanii au învins şi vor învinge, pentru că sunt conştienţi de caracterul neamului lor: ei vor cu orice preţ progres şi vor să asigure cultura moştenită prin tradiţii minunate. Şi un popor care este obiect de menirea culturală ce-o are neamul său, nu poate fi învins. Astfel de impresii m-au muncit atunci în sala luminată de becuri electrice, în care mi s-a dat pentru întâia oară în cursul războiului să ascult o opinie autorizată.

Consiliu de miniştri român.

Lia Bucureşti se anunţă: Joi seara s-a ținut un consiliu de miniştri acasă la d-l I. Brătianu. S-a discutat între altele chestiunea bugetului.

Utopii socialiste.

(-n-ă). Minoritatea franceză a lansat un manifest pe care îl publică »Berne Tagwacht«, »Avant«, şi cealaltă presă socialistă şi pe care îl reproducem şi noi:

„Tovarăşi!

De multe luni n'am putut spune clasei muncitoare franceze adevărul.

Presa este complet asuprită de către acei, care au interes să înăbuşe adevărul.

În contradicere cu spiritul de dreptate şi de libertate cenzura exercitată asupra presei o dictatură oficială; laşitatea şi venalitatea de altă parte, exercită asupra presei o cenzură particulară şi mai aspră.

Totuşi ne găsim într-o perioadă când necesitatea de-a spune adevărul e mai mare decât oricând. Clasa muncitoare din ţara noastră trebuie să cunoască ceea ce se petrece în celelalte ţări. Ea trebuie să cunoască sentimentele acelor, care varsă acelaşi sânge şi aceleaşi lacrimi. Dacă clasa muncitoare de-a noi ar fi informată de sforţările şi de acţiunile clasei muncitoare din celelalte ţări, ea nu s-a va mai simţi desorientată şi nu va mai îndăui să fie rătică pe căile politice războiului până la capăt.

Şi dacă în mijlocul întinericului au pătruns câteva raze de lumină, aceasta se datoreşte mijloacelor ocazionale şi jertfelor unor tovarăşi izolaţi. Cea ce am putut face până acum mulţumită jertfelor unor tovarăşi vrem să facem în viitor, într-o măsură mai sistematică, prin sforţările comune ale tuturor. Vom conlucra, aceasta se înţelege dela sine, cu acei cari n-au însărcinări militare pentru ca să evite astfel reproşul că luăm curajul acelor, cari se luptă.

În acest scop am înfiinţat un „Comitet de acţiune internaţionalistă“.

Manifestul este înscălit de aproape toţi dignitarii comitetului partidului social-democrat din Franţa.

Resultatul manifestului este deja vizibil: sindicalistul patron Sebastian Faure, la porunca ministrului de Interne francez, a fost arestat pentru agitaţie în folosul p-ţei. Ministrul de Interne din Paris n-a trebuit să grăbească cu arestarea tovarăşului. Manifestul pacifist al socialistilor din Franţa este acoperit de libertate, asemenea manifestului socialistilor din Düsseldorf, Zimmerwald, Berna etc. şi atitudinea de luptă totuşi a lui Liebknecht, care a cutezat să spue v-şto expozitului Reichenzlerului este nu numai detestabilă ci cu adevărat ridicolă.

Noi niciodată n-am blasfemizat

socialismul. Socialismul ştiinţific, etic, este o utopie poetică cu fond adânc omenesc, deci aplicarea lui, în-deosebi într-o ţeară ca a noastră ar fi salutară. Fireşte noi nu vedem şi n-am văzut niciodată în socialism câteva personaje dubioase, care poartă cravată roşie şi vor să spânzure preoţii, să incendieze bisericile, să jăluasă în înţelesul lui Paraf-laval, socialismul ştiinţific este propagat de cei mai iluștri gânditori ai lumii, ca o formă de guvernare ideală, ca o pavază a progresului, ca un criteriu civilizator de progres... Dar socialismul ştiinţific suferă de boala fiecărei doctrine. Îndată ce încerci să-l pui în praxă, îndată ce-l aduci la suprafaţă din cionodul ipotezei, haina lui cade de pe umerii omului şi scheletul rămâne nud.

Socialismul catedral a derutat însă în alianţă cu socialismul de praxă.

La începutul războiului, «lumea» era convinsă că solidaritatea popoarelor este mai mare decât forţa diplomatică şi militară şi în presă «lumea» mince, ba chiar «Labour Leaderul» publicase un apel adresat muncitorilor lumii, ca să nu facă războiul. Jauri a muncit ce-i adevărat, până la asasinarea lui, ca să sucumbe curentul războinic al capitaliştilor francezi şi partidul social-democrat german a putut publica în «Vorwärts» la 4 Aug. 1914 un apel, în care protestează în privirea războiului de cucerire — dar exemple fatale au rămas destule: deputatul socialist Frank a murit pe câmpul de luptă; biroul central al social-democraţiei la atârnuţa lui Vandervelde a susţinut ca teză, că imperiul german, susţinătorul militarismului german, trebuie să fie zdrobit; Gustave Hervé antimilitaristul intră în serviciile guvernului francez şi faimosul socialist-ortodox apăra în «Victoire» interesele sectorilor capitalişti; «congresul» pacifist din Zimmerwald dispăre în valurile mistriului; Liebknecht este silit să părăsească partidul socialdemocrat; social-democraţii italieni aplaudă pe Sonnino şi Goiki Maxim grăbeşte din Napoli supt steagul războinic al Romanovilor.

«Solidaritatea neamurilor», este după cum vedem, o frază sântoasă în antologiile unor campioni socialiști. «Solidaritatea» de fapt nu există între neamuri şi afinităţile culturale sunt prea slabe legături pentru a asigura pacifismul. Italianii s-au războit o sută de ani cu Francezii; Germanii erau în veşnic ameninţaţi de Englezi; Bulgaria a vrut să nimicească Sărbia înainte cu 40 de ani şi a făcut-o astăzi; Chinezii sunt în drumănie de moarte cu Japoniezii şi aproape toate neamurile surorii s-a pot târi în curente războinice, dacă interesele capitaliste dev n mai mari, decât simpatiile etnice.

Socialismul a greşit însă, supravieţuind caracterul neamurilor. Socialdemocraţii francezi, începând dela Jules Guesde până la Jean Lurès, au fost convinşi, că flagelul războinic al Germaniei s-a va evita supt presunea partidului social-democrat german. Şi n-au trebuit decât două-trei luni după izbucnirea războiului mondial, ca Humanităţ-ul să sbiere împreună cu derulezii ceilalţi: à Berlin. S-au uitat emblemele, devizurile, doctrinele.

Din Faust de Goethe.

Mefistofel şi Şcolarul.
Şcolarul.
Sunt numai de curând aici...
Şi cu supunere-am venit
Să văd şi să vorbesc c'un dascăl
Cu nume-atăt de strălucit!
Mefistofel.
Atenţiunea mă încântă;
Ei, sunt un om ca ori-si-care...
Al mai umblat şi pela alţii?
Şcolarul.
Vin plin de zel şi de ardoare!
Plămă-mă la Dumneavoastră,
Am ceva bani, sunt sănătos,
Deşi se cam opuse mama,
Dar vreau să învăţ ceva frumos...
Mefistofel.
E locul cel mai bun la noi!
Şcolarul.
Deşi mă bate gândul să plec iar înapoi,
Aceste ziduri, unde tristeţea plânge n
[frag,

Eu, drept îţi spun, maestre, că nu mă
[prea atrag.
Ca într-o pustietate strein aici mă simt:
Nu-s arbori, nu-l verdează şi locul este
[strămut,
Şi 'n salele acestea pe băncile învchite,
Vederea şi auzul îmi vor pieri zdrobite...
Mefistofel.
Te vei obişnui îndată,
Nu vezi? Copilul mititel
Întâi respinge sânul mamei,
Pe urmă plânge după el.
Aşa e şi cu sânul ştiinţei la adult:
Cu ori-ce-zi ce trece, îl place tot mai mult!
Şcolarul.
Eu vin cu bucurie la sânul ei curat,
Dar vreau să ştiu, maestre, un drum
[adevărat...
Mefistofel.
Asupra unui lucru vreau să mă luminez:
La care facitate ai vrea să studiezi?
Şcolarul.
Aş vrea să'jung odată om foarte învăţat
Şi tot ce e pelume cu mlaiea să străbat,

Să ştiu ce e în ceruri şi ce e pe pământ,
Natură şi ştiinţa şi toate câte sunt...
Mefistofel.
Da. Eşti pe calea dreaptă! Să mergi
[meru aşa,
Să vezi să nu te-abată ispita dela ea!
Şcolarul.
Incep cu toată 'nsufleţirea
Această muncă năltătoare,
Repaos nu cer decât vara
Şi 'n zilele de sîrbătoare!
Mefistofel.
Amice timpul zboară şi nu'l mai întâlneşti
Şi trebuie de-acuma să 'nveşti să' pre-
[tueşti.
De vrei să'mi ascuţi sfatul, începe
[chiar de-acum
Şi studiază bine Collegium logicum:
Aceasta îţi alungă pornirile frivole
Şi spiritul şi-l strânge în cisme spaniole,
Pe drumul cugetării să meargă mai uşor,
Să nu tremure 'ntr'una ca focul jucător,
Şi vei vedea atunci că este mai prudent
Să nu lucrezi în viaţă aşa inconştient,
Că lucruri, peste care tu treci aşa, uşor,
Au ordine, au lege înfiinţarea lor!

În fabrica de gânduri noi procedăm la
[fel
Ca ţesătorul meşter în fabrică la el:
Apeşi, şi miil de fire de-odată se petrec,
Suveicile uşoare aleargă şi se 'ntrec,
Fusceli trec pe nătră cu mersul tremurat
Şi miile de ochuri se leagă dintr'o dat.
Când s'î documenteze cum trebuie să fie:
Întâia şi a doua aş sunt, zice el,
De-aceia şi-a treia şi a patra sunt la fel.
Şi, dacă n'ar fi prima şi-a doua am vedea
O'a treia şi-a patra n'ar mai exista!
Acest sistem şcolarii îl au în mîntea lor,
Dar nu ajunge încă nici unul ţesător,
Când vor să înţeleagă ceva frumos şi viu,
Ei sufletul s'alunge cu-atăta artă ştiu!
E drept, ei au atunci esacte părţioale.
Păcatu-i că lipseşte chiar sufletul din ele!
Sistemul lui Ezechielis
Naturae 'i zice în chimie,
Cu ei chimia joc îşi bate
De dinaşa fără ca să ştie.
Şcolarul.
Nu prea 'nteleg ce spui, maestre...
Mefistofel.
Să vezi de rândul viitor,

După ce le clasezi pe toate
Şi le reduci, e mai uşor!
Şcolarul.
Maestre, toate astea mă u'nes', mă mişcă,
De par'că mi se 'avrite în creier morişcă...
Mefistofel.
Şi, studiul terminându l complet în
[acest ram,
Te-apuci de Metafizică, aşa e'ta program:
Alcea adânceşte nimica să nu'i scape
Din tot ce'n căpătina umană nu incupe,
Şi, chiar când se loveşte ca nuca în
[prote,
Sentenţa face parte din probele concrete
Dar mai ales acest semestru
Să fi extrem de punctual,
Când a sunat să fi în clasă,
Aşa-i şcolarul ideal.
Fireşte, înainte de-a şterge al băncii
[praf,
Vei medita 'n tăcere la ori ce paragraf,
Aşa încât să vadă ori-cine de departe
Că ştii ca papagalul atât cât e în cântec:
Apoi să-ţi lai notiţa cuvânt după cuvânt
Să-ţi pară că-ţi dictează din ceruri
[duhul sfânt.

Libertatea, Egalitatea, Fraternitatea... S'au pus in sac si pantalonarul francez...

Ori cat de simpatic ne este prin urmare noul manifest pacifist al social-democratilor francezi...

Grecia si ententa. Ziarele elvetiene comuncia din Milano, ca ententa a ocupat trei parpi din patru...

Conferenta republicanelor italiene. Din Lugano se anunta: In 25 Febr. va avea loc la Roma o conferinta a republicanelor italiene.

Poporul francez tinut in ignoranta. Din Berlin se comuncia: Istoricul si profesorul francez Aurard...

Se permite numai publicarea de stiri, care arata slabiciunile Puterilor Centrale, se interzice publicarea acelor...

O parere italiana despre Romania. Corriere della Sera spune, ca nu-l poti lua Romaniei in nume de rau...

SITUAȚIA

de câmpul de războiu.

Azi dimineața au primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

Budapesta 18 Februarie. Din marele cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

In nordul monarhiei

Afară de luptele obicinuite de artilerie, nu s-au petrecut evenimente importante.

La granițele italiene.

Activitatea de artilerie a fost ieri in general mai slabă decât in zilele din urmă. Localitatea Malborghet a stat din nou sub foc dușman.

Cu ocazia curățirii teritoriului înaintat din regiunea Rombon, am făcut 37 prizonieri și am capturat 1 mitralieze. Un atac al mai multor companii italiene a fost respins.

Câmpul de operații din Balcani.

Un grup de Albamezi care stă sub conducerea noastră și e întărit cu trupe austro-ungare, a ocupat Kavaja, la sud dela Durazzo. Garnisoana de acolo, jendarmii lui Essad Pașca, numai refugiindu-se pe corăbii...

General de divizie Hôter, locțiitorul șefului de stat maior.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin, 18 Februarie. Buletinul oficial al marelui cartier general german e pentru ziua de azi următorul:

Pe câmpul de operații dela vest: Englezii au încercat încă odată să recâștige pozițiile lor la sud-ost dela Ypern, dar au fost sângeros respinși. La nord-vest dela Lens și la nord dela Arras trupele noastre au efectuat eplozii succese.

Imediat la sud dela Somme a eșuat in focul nostru atacul trupelor franceze aduse din nou in luptă.

Pe celălalt front a domnit din când in când activitate mai vie de artilerie. At-cum nu s-au petrecut evenimente de importanță.

La atacurile aeriene nocturne ale dușmanului in Flandria, aviatorii noștri au răspuns imediat aruncând bombe la Poperinghe.

La ost și sud-ost.

Situația e neschimbată.

Câmpul de operații din Balcani

Aviatori dușmani au atacat gara Hudovo in valea Vardar, la sud-vest dela Strumica.

Evenimentele pe mare.

In dimineața zilei de 16 Februar unul din submarinele noastre a torpilat in fața orașului Durazzo un vapor francez, care s-a împotmolit.

Comandamentul flotei.

Dezmințirea păcii separate între Germania și Belgia. Oficioul Vaticanului „Observatore romano” dezmințe categoric știrea ziarului „Giornale d'Italia”...

Raporturile germano-americane.

Un interview al cancelarului german. Corespondentul ziarului „New-York Herald” Wiegand, a avut o convorbire cu cancelarul german.

Cancelarul a declarat, că Germania nu poate accepta cererile guvernului american, de oarece ele constituiesc o umilire pentru germani.

Mai departe, cancelarul a spus, că nota secretarului de stat american Lansing e concepută in așa termen, că nu-l rămâne altceva de făcut decât s'o respingă.

Poporul german, in unitatea și eroismul său, își va sacrifica averea și viața. Nimeni nu poate crede Germania atât de nebulă, ca să dorească războiul cu America.

Wiegand descrie impresiile sale personale. Publicul german înțelege că nota lui Lansing e inacceptabilă și de aceea sprijină guvernul.

Pe celălalt front a domnit din când in când activitate mai vie de artilerie. At-cum nu s-au petrecut evenimente de importanță.

Cercurile financiare cred, că financiarii americani s'au convins, că au pontat pe un cal prost. Ele încep să recunoască probabilitatea că Quadrupla va fi învinsă.

Corpurile legiuitoare române.

Chestia Contrabandei. Prohibirea exportului. Chestia închiderii universității din Iași.

In ședința de Joi a camerei române dep. Miltani a cerut, in urma declarațiilor ministrului Al. Constantinescu făcute la Senat...

Ministrul Constantinescu spune că altceva a spus la Senat. Aspus anume, că a ordonat o anchetă, care a durat trei luni, și care a făcut statistica victorilor comuți, oilor și rămătorilor din țară.

In aceeași ședință a camerei d-l Al. Constantinescu, ministrul industriei și comerțului, depune proiectul de lege prin care se prohibește exportul cerealelor, leguminoaselor, uleiurilor de în și de rapiță...

In ședințele de Miercuri și Joi ale Senatului și camerei a avut loc o agitată dezbateri in jurul închiderii universității din Iași.

In ședința de Miercuri a camerei dep. Caza a interlat in această chestie, declarând că închiderea universității din Iași e un act ilegal săvârșit de rectorul Stere.

Ministrul Dăca răspunde, că chestiunea care a fost adusă este pur școlară. După lege, in discuție chestiunile discipulare sunt in atribuția Senatului universitar.

Audiențe și consfătuiri importante in București. In cercurile politice române se dă o deosebită importanță faptului, că d. P. Carp a fost primit de regele Ferdinand pentru a doua oară in audiență după reînțoarerea sa din Viena.

Ce ne aduce primăvara?

Convorbire cu un ofițer superior bulgar.

Un ofițer superior bulgar, fiind întrebat de un redactor al ziarului „Dnevnic”, asupra evenimentelor ce se așteaptă pentru primăvară...

„Puterile din Quadrupla-înțelegere, nu ascund de loc că dela desfășurarea noilor lupte ce vor avea loc la primăvară, așteaptă schimbarea situației războiului in favoarea lor.

Tot așa și Puterile Centrale urmăresc pregătirile dușmanilor și — natural — iau măsuri in consecință.

Prin urmare, pregătirile sunt generale și veți înțelege că fiecare tabără are impresiunea că ciocnirile din primăvară înseamnă începutul sfârșitului.

Conducătorii țărilor dușmane prevăzând eșecul ce-i așteaptă, își dau silința să poată cel puțin păstra actuala lor situație, pentru a o folosi și a căpăta condițiuni mai favorabile de pace.

— Unde presupuneți că se vor desfășura luptele la primăvară?

— Acolo unde va voi comandamentul Puterilor Centrale, care deține inițiativa luptelor. Din cele spuse de criticii militari ai dușmanilor noștri se vede acest lucru.

— Ce credeți despre operațiile contra Salonului?

— Chestiunea Salonului a fost hotărâtă. Atacul însă depinde de planul general al operațiilor care vor avea loc la primăvară.

Declarațiile lui Kitschener.

Din camera lorzilor englezi.

In camera lorzilor Kitschener a făcut următoarele declarații:

După deschiderea drumului spre Constantinopol armata turcească, sprijinită de Germani, a putut eșecuta sau o mișcare in contra Egiptului sau a putut întâri trupele sale din Mesopotamia eșecutând in același timp un atac puternic in contra pozițiilor noastre din Galipoli.

Turcii amenință cu o încercare mai serioasă de-a ataca Egiptul, in consecință am luat dispozițiile corespunzătoare pentru a apăra canalul Suez.

In urma influinței turce germane Senuzii și Arabii a luat o atitudine dușmănoasă; prima lor încercare a eșuat însă complet.

Scolarul. Asupra celor spuse in urmă Eu sunt mește, lămurit: Cu notele de pe hârtie Mă îndrept spre casă liniștit.

Și s'fericit, maestre, că pot să te ascult. Să învăț Teologia, e studiul divin... Mefistofel. De simți vocațiune, nu vreau să te rețin.

Scolarul. Vă cam rețin cu întrebarea, Ca omul dornic de lumină, Dar Vă mai rog acum să-mi spuneți Ce credeți despre Medicină?

Pătrunde mai ales acele cazuri, Ori des printre femei ravagii fac: Urâtul, nevricalele, harțagul, Căci toate astea au un singur leac,

Scolarul. Și-acuma dac'aveți bună voință, Un semn al vostru, e ceva, ori-cum, Vă rog câte-va rânduri in album...

Generalul Jimer așteaptă întărirea trupelor sale pentru a elibera Kut el Amara. Generalul Townsen dispune de destule alimente pentru a se menține încă timp îndelungat.

Ministrul Tankovich despre terminarea anului școlar.

Ministrul de culte și instrucțiune publică Béla Tankovich a lansat săptămânile trecute un circular referitor la împărțirea materialului din acest an școlar. În multe locuri însă acest circular a fost rău interpretat și de aici s-a luat obârșia țirei; că anul acesta școlar va fi terminat mai de timpuriu.

— În anul acesta sărbătorile Paștilor cad foarte târziu — în a doua jumătate a lunii lui Aprilie, — așa că ferile de Paști se încep în 16 Aprilie, la Duminea Floriilor. Având în vedere lucrul acesta, am crezut de bine să strag atențiunea directorilor școlaelor, ca să împartă de așa propunerea materialului, ca, întru cât e posibil, să fie terminat până la începutul ferilor de Paști. Interpretându-se însă greșit ordinul, s-a conștient că eu așa aveam de gând să scurtez anul școlar. Aceasta însă e absolut eschis. Din primul moment al războiului începând, punctul meu de vedere a fost, că întru cât e posibil și în decursul războiului învățământul trebuie să se facă neconturbat și corăspunzător timpurilor normale, sau fără o pauză mai îndelungată.

— Teomal din cauza aceasta și anul curent școlar trebuie să dureze în lungă până atunci, până când durescă între împrejurări normale. Poate obveni, ca în unele ținuturi, din motive speciale, sau ca unele confesiuni, din puncte de vedere speciale, să ceară ca examenul de maturitate să se facă mai de timpuriu, dar în acest caz — la fiecare caz separat — eu însumi voi decide asupra cererii. În școlile de stat însă durata anului școlar va fi necondiționat ca a unui an obișnuit. Dacă s'ngurațel în urma chemării vor trebuie să se prezinte sub drapel mai de grabă, înainte de a se termina anul școlar, stuncți în privința acestora — și exclusiv numai în privința acestora — voi dispune separat.

La întrebarea ce se va întâmpla cu aceia, cari fără examen de maturitate, s'au intrerupându-și studiul, au plecat sub drapel? ministrul a răspuns, că despre lucrul acesta încă nu a fost discutat în minister. Punctul său de vedere însă e, că aceora cari se reintorc de pe câmpul de luptă, trebuie să li-se dea toate înlesniri-le posibile, ca să-și termine studiile. Probabil se vor înstitui cursuri speciale, și pot spune cu necondiționată siguranță, că acea cari au fost pe câmpul de luptă, între nici un fel de împrejurări nu vor mai reține pe băncile școlaeli.

Pentru Orfelinatul românesc dela Sibiu.

Transp. din n. rui 21 al Gaz. 1765 c. D-nul Aug. Dumitrescu, preot militar Cluj, cu prilejul reînnoirii abonamentului. 3 Colecția d-lui subloc. în r. Ioan Mălăiu făcută între soldații de pe câmpul de luptă în sumă de 302 La oaltă. 2070 c.

Soldații noștri pentru orfelinatul românesc.

Colecția sublocotenentului i. r. Ioan Mălăiu. Dela d-l sublocotenent i. r. Ioan Mălăiu, aflător pe câmpul de luptă am primit o frumoasă colecție în suma de 302 coroane însoțită de următoarele rânduri:

Vrând a contribui și noi la suma trebuincioasă pentru ridicarea orfelinatului merit a adăpostit pe copilașii, cărora furtuna războiului le-a răpit pe dulcele lor tată, trimitem colecția aceasta, dorind grabnică înfăptuire a casei de mult așteptate. La colectă au contribuit următorii:

D-l Ioan Mălăiu subl. în rez. Mohu 30 cor.

Ioan Vancea inf. Uzen 15 cor. Ștefan Moț fruntaș Târnava 10 coroane. Câte 5 cor: Gheorghe Scorobet corp. Scârțioara. George Colacea sergent Brașov. Ioan Barbu corp. Turcheș Ioan Pădure inf. Turcheș.

Câte 4 coroane: Victor Lupu sergent, Keresztvár. Ioan Muntean, corp. Sânpetru. Andrei Tuș, corp. Ioan Pătrânjel, inf. M. Buda. Moise Popescu inf. Vizma. Gheorghe Onușca inf. Matias, Nicodim Nițoșan serg. Dobola, Victor Coșuleț corp. Cristian, Nic. Plebea fruntaș Râșnov. Ioan Șerban, inf. Apața. Ioan Joco, inf. Petrovașile. Nicolae Stinghe, inf. Brașov. Nic. Muntean inf. Codlea, N. N. Ioan Gal N'stor, inf. Budlia.

Câte 2 coroane: Benjamin Ferencz sergent Csikmaszás, Andrei Arz, sergent Sövényész, Carol Bakó sergent, Sapsi Arkos Moros Bajka, corp. Felső Oserátón, Nicolae Meret serg. Botfalú Ioan Marcu corp. Vidombac. Emeric Benedek corp. Nagyajta, Nicolae Grădinar inf. Brașov, Ioan Mihai inf. Maria Radna, Iosif Agoston fruntaș H. Okland, Bucur Mirca, inf. Keresztvár, Felix Bara, inf. Cs. Szt. Demokos, Martin Pascu corp. Dud. Gheorghe Hali, corp. J. bert, Ioan Bășchea, corp. Prejmer, Ioan Vișariu, inf. Bănlak, Petru Beceneagă, inf. Künöök, Gheorghe Spătăroiu, inf. Stăpina, Nicolae Samoilă inf. Râșnov. Dumitru Găinar, inf. Râșnov Constantin Gabor, inf. Ioan Zernescu, inf. Cristian, Dumitru Popoviciu, inf. Stăpina, Ioan Boboia, inf. Hogh z, Ioan Mihail inf. Moroda, George Martin, inf. Zămbru, Gerasim Lupulescu, inf. Susaia Ioan Ioraș, inf. Găbud, Ioan Blagoi, inf. Bata, Martin Onut, inf. Dud, Ioan Boian, inf. Erjanie, Ioan Florea inf. Fântâna, Nicolae Babo inf. Zagurui, Nicolae Coscodar, inf. Crișbav, Ioan Porumb, inf. Râșnov, Ioan Văsași inf. Vulcan, Simeon Ruvunescu, inf. Cuptoare, Ioan Mreaveiu, fruntaș Zagon, George Răvariu, fruntaș Săsz-Hermány, Iosif Lighezan, inf. Kraszó-Vermes, Iosif Frateș, inf. Barboș, George Petrescu, inf. Cluciova, Ieron m Rusu, IufGogan varoale Gheorghe Ghișoia inf. Satulung, Dumitru Sărbu, inf. Birchiș, Ioan Măloiu, inf. Râșnov, Nicolae Stochiș, inf. Râșnov, Gheorghe Văcar, inf. Brazava, Gheorghe Șerban, fruntaș, Prejmer, Gheorghe Prip, fruntaș, Râșnov, Gheorghe Gabor, fruntaș, Arim, Gheorghe Buisan, inf. Pancota, Ioan Motocora, inf. Moroda, Ioan Chiroiu, corp, Brașov, Marian Petru, inf. Vărboksa, Nicolae Cernaș, corp. Homorod, Ioan Pintea, corp. Cohalm, Nicolae Condoca, corp. Preșmer, Găspăr József, corp, Felső Nertános, Ioan Miklos, fruntaș, Merchessa, Nicolae Râșnovean, fruntaș, Brașov, Nicolae Nistor, corp. Botfalú, George Borcean inf. Keresztvár, Ioan Făcăean inf. Keresztvár, Nicolae Iacob inf. N. Lăgoș, Alece Secelean inf. M. Rodna, Pavel Porumb inf. Ugra, David Breder inf. Ugra, Gheorghe Prișcu inf. Brașov, Gheorghe Rechișan inf. Preșmer, Gheorghe Drăghiclu, fruntaș Feldoara, Gheorghe Bes inf. Erdőskerek, Gheorghe Clובה inf. Szineke, Gheorghe Danciu inf. Kőfalu, Ioan Savu inf. Keresztvár, Moise Bobeș inf. Viscri, Gheorghe Proca inf. Râșnov, Tudor Savu inf. Moscel, Hőjja Lajos inf. Bănok-szentgyörgy.

Câte 1 cor.: Ștefan Eltes, inf. M. hai Comor, fruntaș, Kébor. Ludvic Fabian, inf. Ioan Virgács, comp. Keresztvár. Geza Keresztes, inf. Brașov. Alece, Sch opea, inf. Ticsuș-rom Mihai Mătebe, fruntaș, Pucăreș, Iuliu Crisbășan, inf. Sita-Buzău. Alece, Șandru, inf. Budlia, Iosif Barbu, inf. Kőfalu, Văclie Mariș, inf. Vama-Buzăului, Ioan Pucăreș, inf. Prejmer. Ioan Lupș, inf. Chișingea, Const. Lorint, inf. Alim, Nc. Stancu, inf. Giger Tudor, inf. Mihailfalva, Lea Avram, inf. Matei Mădu inf. Ioan Duș, inf. Ugra. La oaltă 302 coroane.

Pentru sârmanii soldați români, cărora li s'au amputat picioare sau mâni și cari și-au perdut lumina ochilor.

Transport din n-rul trecut 13629 c. 01 f. D-l Ioan Ludu, preot militar cu prilejul reînnoirii abonamentului. 7 La oaltă 13636 c. 01 f.

Mulțămită publică.

Tuturor acelor prea stimați domni și doamne, cari din incidentul decedării prea iubitului și neuitatului nostru frate și unchiu a Arhiepiscopatului Augustin Hamșea, prin prezența domnilor lor la înmormântare, prin telegramme și scrisori de condolență, au participat la durerea și jalea noastră, — le exprimăm și pe această cale profunda noastră mulțămită.

Jalnica Familiei.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like 12000000, 39402565, 5687346, etc.

ȘTIRI.

— 17 Februarie a. 1916.

Profesorii din Brașov pentru orfelinatul din Sibiu. În conferința de ieri a corpului profesoral dela școlaele secundare din Brașov s'a hotărât ca profesorii să contribuie cu suma de 1000 cor. la colecta pentru orfelinatul proiectat.

Un dar frumos a făcut Mesei studenților »V. Onișcu« D-l Dumitru Budașan, proprietar în Bistrița, care în semn de recunoștință pentru educațiunea și instrucțiunea ce i-a dat fiului său la gimnaz'ul nostru, ne trimite suma de 100 K.

Primească nobilul donator sincere mulțămite. Direcțiunea mesei studenților.

Bucate confiscate. Poliția de graniță anunță și de zi cazuri despre bucate cari au fost confiscate, de-oare ce nu au fost anunțate. Astfel în zilele trecute în Sibiu au fost confiscate 71 măși m. grâu și 290 măși m. făină de grâu. Poliția din Neoplanta a confiscat până acum 212 vagoane bucate. Numai în comuna Temeriu au fost confiscate 25 vagoane grâu și 93 vagoane curcuz. Interesant e că la un director de bancă din o mare comună a cotti. Băsz-Bodrog s-au aflat 800 măși m. grâu, 300 măși m. ovăș și 2000 măși m. curcuz, cari nu au fost anunțate. Spre știre!

Știri din România. Joi dimineața s'a ținut la Primăria Capitalei o consfătuire, în urma căreia — date fiind dificultățile de aprovizionare — s'a admis urcarea prețului cărnei cu 10 bani la kgr. de carne de vacă și cu 20 bani pentru kgr. de carne de porc.

— A fost înaintat la gradul de general de divizie d. general de brigadă în rezervă Toma Constantinescu. De asemenea au mai fost înaintați la gradul de general de brigadă, d-nii colonelii Dragu, P. Greceanu și D. Drăgușescu.

— Direcțiunea generală a Poștelor aduce la cunoștința publicului că via Arhanghel fiind intreruptă provizoriu, serviciul de colete poștale și obiecte de mesagerii în schimb cu Anglia, Franța și Italia, este complet intrerupt.

— D. Derussy ministrul român la Sofia, care se află în Capitală, va pleca zilele acestea spre a-și relua postul.

Cununie. Dl. Traian N. Puiu farmacist Brașov și Anuța Chidu din Sibiu căsătorii. — Felicitări!

Războiul aerian. Secretarul general al lizei aeriene franceze spune în »L'omme Enchaine«, că luptele aeriene duse în stii mare ar putea hotărâ soarta războiului. Prin terorizarea poporului, prin distrugerea fabricilor și a arsenalelor, a materialului de război și a căilor de comunicație izbânda ar putea fi a aceluia care ar duce lupta pe scara cea mai înținsă.

Omnia. Program pentru Luni și Marți în 21 și 22 Februarie 1916 »Viață sbuciumată« dramă în 5 acte. În primul rol: Valdemar Müller. Fața plăcută nu este dorită (Comedie în 2 acte). Vederi din Strassburg, după natură.

În pregătire; Mercuri și Joi în 23 și 24 Februarie 1916: Sărutarea mortală.

Apollo-Bio. Program pentru Luni, Marți și Mercuri: Omul cu 9 degete — mare dramă detectivă Nordisk în 5 acte. — Săptămâna Messier — actualități de pe câmpul de luptă. — Mexicana — dramă în 5 acte în 1 act. — Cununie în pădurea seculară (comedie).

Publicațiune. Caut un candidat de notariu diplomat. Condițiuni favorabile. Mandra în 19/II 1916 (u. p. Făgăraș Mateiu Folea not.-cerc. 1-3

Dare de seamă.

La apelul făcut pentru colectare de bani, cu scopul de a cumpăra daruri de Crăciun soldaților de naționalitate română, ce zac aiei bolnavi și răniți, — au răspuns următoarele cinstite persoane:

Rever. domn protopop Ioan Buluc din Oláhmeti 10 cor., Rev. domn Vasile Bangardean, preot gr. cat. din Magyarpete sub contribuția dumnilui cu 6 cor., doamna Veturia Bangardean cu 3 cor., doamna Dorina Péter 1 cor., Comunitatea bisericii gr. cat. din Piskolt prin Rev. domn protopop Florian Selăgitan 79 cor. 80 fl., stîm. doamnă văduva Antonia Danka cu 5 coroane dar propriu și 9 cor. bani colectați, Rev. domn Ioan Costin paroh gr. cat. Răc-Keresztur 5 cor. Stîm.

Table titled 'BANCA NAȚIONALĂ A ROMANIEI. SITUAȚIUNE SUMARĂ. ACTIV' showing financial data for 1915 and 1916. Includes columns for 1915, 1916, and 1916 (9 Ianuarie, 16 Ianuarie) with various sub-categories like 'stoc metallic', 'Argint și diverse monede', etc.

**Marca conducătoare
a industriei indigene de ghete o are
indiscutabil, mondali renumitele**

GHETE-TURUL

„TURUL”
Fabrică de ghete,
Societate pe acții
TIMIȘOARA.

Cea mai mare fabrică
din Monarhie.

130 Filiale proprii
900,000 perechi producția anuală
1200 lucrători și angajați

Depozit:
BRAȘOV
Str. Porții 8

Publicațiune.

Eforia școalelor centrale gr. or. române din Brașov arădează pe timp de 5 ani, eventual și pe termen mai scurt, munții Valea Neagă și „Prișcu” din județul Prahova România. —

Arândarea se face pe bază de oferte în scris, conținând 10 % vadiu dela suma oferită. —

Terminul ultim pentru prezentarea ofertelor este: 13/26 Februarie 1916 la 5 ore p. m.

Condițiunile de arendare și informațiuni se pot lua din biroul Eforiei școlare (gimnaziul român), unde se vor prezenta și ofertele.

Brașov, în 29 Ianuarie 1916
Dr. Vasile Saftu, m. p.
prezident.
Romulus Dogariu, m. p.
secretar.

Avis.

Am onoarea a aduce la cunoștința Onor. dame că am strâmutat **Magazinul cu Corsete** din Budapesta la Brașov.

Comande pentru tot felul de corsete, legături de stomac se execută cu acuratețe și prompt.

De o cercetare numeroasă se roagă
Fejér Lakabné
Strada porți 36.

12-75

Subscrierile se recomandă, ca mijloc de locuitorilor la cumpărarea și vânzarea de Case, pământuri, Vile, grădini, precum și prăvăli și locuințe. Serviciu real.

Marie Friedmann
Ștrul livadei Nr. 2 Tel. 45.
3-15

Femei române! Femei române!

Radicală revoluția în grijele casei!

Spălatul rufelor fără săpun, fără leșie!

Lemnele scumpe, cărbunii scumpi, săpunul esorbitant scump, timpul scump, adică totul, ce face cheltueli și osteneți cu spălatul rufelor, cruțați, chivernisiți cu: „Lavosin”.

„Lavosin”ul e cel mai recent, victorios, nevătămător preparat pentru spălatul rufelor. „Lavosinul” e garantat liber de clor. Cu „Lavosin” se spală rufele alb scilpitor fără foc sau numai cu apă lină (adică dătia caldășoară, dară nici decum caldă), fără osteneală: cetiți și urmați instrucțiunea!

„Lavosinul” cruță rufele (nu se mai rupe așa curând, că „Lavosinul” nu conține clor, care, cum se știe, mănâncă, prăpădește rufele în scurt timp, făcându-le sdrențe.

„Lavosinul” desinfectează rufele și le dă și miros plăcut.

1 1/4 klgr. „Lavosin” are puterea de spălat dela 3 kilograme de cel mai bun săpun (zis de simbur, nemțește kernseife).

1 dosă „Lavosin” costă numai 1 cor. 85 fil. și ajunge pentru spălatul rufelor din 2 săptămâni dela 6 persoane!!!

La fiecare dosă se dă în limba română instrucțiune tipărită despre modul cum să întrebuințăm „Lavosinul”.

„Lavosinul” e eminent pentru școluri, spitale, sanatorii, internate, asiluri de săraci, casării, mănăstiri, spălătorii, băi etc.

Cu „Lavosin” se pot curăți și vase de lemn, podine, trepte (scări), ganguri etc.

Noua fabrică „Lavosin” în Viena
Kuhner și filii

Singura vânzare pentru Transilvania:
Hermine Niemandz născ. de Benkner.
Brașov (Brassó) Târgul cailor Nr. 28.
(Pentru câteva comitate transilvănene încă libere primesc reprezentanți solvenți).

COVOARE
LINOLEUM
PERDELE

Fânzături, albituri de pat, se pot cumpăra cu prețul cel mai convenabil, în alegere mare, prețurile cele mai ieftine la

TELLMANN & SPEIL

Târgul Grâului nr. 8.

Îngrijim și așezarea de **Linoleum** cu lucrători experți
Lucrările de **Linoleum** în Hotel Coroana sunt executate de firma de sus.



Aitoli de vii
solu american neted
cu rădăcini diferite
iert, garantând pen-
veritabilitatea lor, nu
nizează în asortime-
tul cel mai bogat de
noscuta și încrezută
firmă

**„Kisküküllő-
menti első szőlő-
18oltványtelep”**
Proprietar:

Frideric Caspari
Mediaș. (Medgyes)
Com. Târnava-mare (N. Kük-m.)

Cereți preț curent ilustrat!

Ac st preț curent cuprinde toate scri-
sorile de recunoștință soarte din dife-
rite regiuni ale țării, în consecință în-
nainte de a face comanda ori care pro-
prietar de vie poate cere informații
verbale sau în scris dela persoane cu-
noscutre relativ la încrederea de care
se bucură numita pepinieră.

Antreprize de pompe funebre

E. TUTSEK.

Brașov, Strada Porții Nr. 3.
vis-à-vis de băcăria Steaua Roșie.

Recomand Onor. publica cazuri de moarte stabilimentul
men cu toate cele necesare pentru înmormântări mai pom-
poase și mai simple **cu prețuri ieftine.**

Depou de cosciuge de metal ce se pot închid
hermetic, din prima fabrică din Viena

Fabricarea proprie a **cosciugelor de lemn, de metal
și imitațiuni de metal și de lemn de stejar.**

Depou de **cununii** pentru monumente și **pantlici** cu
prețurile cele mai moderate.

Reprezentanță de monumente de marmură, cară funebre
proprie cu 2 și cu 4 cai, precum și un **car funebru** vândt
pentru **copii**, precum și cioclii.

Comande întregi se execută **prompt și ieftin** iau,
asupra-mi și **transporturi de morți înstrăinatate.**

La cazuri de moarte a se adresa
Telefon Interurban 405. **E. Tutsek.**

Specialitate de apă minerală.

Isvorul MATILD din Bodok

este cel mai apreciat reprezentant al apelor minerale alcalice.

Apă minerală de primul rang

care amestecată cu vin dă supraoară coloriale ape
minerale.

**Beutura de predilecție a cercurilor celor
mai înalte sociale**

care în urma conținutului și îngrijirii conștientoase și cu-
rate a isvorului, se preferă din partea medicilor apei mi-
nerale mondial renumite Gieshübler.

Cel mai bun semn

contra falsificărilor a apei minerale MATILD este
limpezeala absolută până la cea din urmă picătură.

Depozit principal a apei MATILD în Brașov la firma
E. O. & L. THEIL, Strada gării Nr. 25. Telefon 364 se capătă
în cele mai multe prăvălii cu ape minerale și în restau-
rantele mai de frunte.

Cu toată stima
Administrația isvorului, **Iosif György,**
Șepsibodok (Ardeal).

95-200.

ANUNȚURI
PRIMEȘTE
ADMINISTRAȚIA:

„Gazeta Transilvaniei”

CU PREȚURILE
CELE MAI
MODESTE

TIPOGRAFIA

A. MURESIANU
BRANISCE
& COMP

STRADA PRUNDULUI 15.

Modern aranjată
în casele proprii,
asortată cu tot
felul de caractere
de litere nouă, stă
la dispoziția onor.
clienți, cari doresc
vre-o tipăritură ca
Bilete de vizită,
Bilete de logodnă,
Bilete de nuntă,
sau: cărți de școală,
tipărituri de bancă
etc. Ori ce fel de
tipărituri execută
prompt și iute.

- Cetiți și - **Gazeta Transilvaniei**
Răspândiți